

Sosyoloji en basit tanımıyla toplumsal davranışın ve insan gruplarının bilimsel olarak incelenmesidir.

Sosyoloji insan toplumlarını inceler. Toplum da onun içinde yaşayan insanların davranışlarını, inanç ve kişiliklerini şekillendirir. Toplumlar ise insanların oluşturduğu aile, topluluk, sınıf, ulus gibi gruplardan meydana gelir.

Bir toplumdan söz ettiğimiz zaman genellikle aklımıza ilk gelen şeylerden biri kültürdür. Sosyologlar bir toplum içinde yaşayan insanların öğrendikleri ve paylaştıkları değer, inanç, gelenek ve görenekleri kültür olarak tanımlarlar.

Kültür, sonradan öğrendiğimiz ve paylaştığımız her şeyi kapsar.

Sosyolojik bilinçlenme bireyin içinde bulunduğu sosyal ortamın bireyi nasıl etkilediğini ve bu etkileşim sürecini incelemektedir (Mills [1959], 2000a).

Toplum içinde yaşayan insanlar genelde insan davranışları konusunda alışmış oldukları belirli kurallara uyarak yaşamlarını sürdürürler ve biz, belirli durumlar altında insanların ne tür davranışlar gösterebileceğini aşağı yukarı kestirebiliriz (Andersen and Taylor, 2006).

Sosyologlar sosyal davranış anılabilmek için düzenli olmayan yaratıcı bir düşünce üzerinde odaklanır ve ona bağlı kalırlar. C.Wright Mills, bu düşünceye sosyolojik hayal gücü (imgelem) veya sosyolojik düşünce der. Sosyolojik düşünmek bugüne kadar tartışmasız kabul edilen inançları eleştirme, kesin olduğu kabul edilen görüşleri çözümleme ve sorgulama alışkanlığı kazanmaktır (Bauman, 2004: 28). Bu düşünce, birey ile içinde yaşadığı toplum arasındaki ilişkilerin farkında olunmasını içerir.

Örneğin bir çiftin boşanması kişisel bir sorundur ama bir toplumda yapılan evliliklerin büyük bir kısmı boşanma ile sonuçlanıyorsa bu toplumsal bir sorundur

Böylece sosyoloji özel olanın içinde genel olanı; bireysel olanın içinde toplumsal olanı, bir diğer deyişle kişisel sorunların arkasındaki toplumsal sorunları görmemize yardımcı olur (Gönc Şavran, 2009: 4).

sosyoloji kendimizi anlamamıza yardımcı olan bir disiplindir. Düşünce biçimimiz, hissettiklerimiz ve kimliğimiz, içinde yaşadığımız toplum tarafından etkilenir. Her birey toplumsallaşmanın ürünüdür.

Bireyin içinde yaşadığı toplumun üyesi olduğu, onun bir parçası haline geldiği ve ona göre davrandığı sürece toplumsallaşma diyoruz.

Neden sosyoloji çalışmalıyız: içinde yaşadığımız ve son derece hızlı bir biçimde değişen dünyayı anlamamıza ve bu değişimlere bir anlam vermemize yardımcı olmasıdır.

Sosyologların yapı kavramı ile ifade ettikleri şey, insanlar arasındaki nispeten düzenli ilişkilerdir

“Sosyolojiye Davet” (1963) Peter Berger toplumun insanları şekillendirdiğinin bilincinde olmamızı istiyor.

Sosyoloji, toplumun nasıl işlediği konusunda bizi aydınlatıp içinde yaşadığımız dünyayı tanımamıza yardımcı olur.

Sosyoloji hem teorik hem de uygulamalı çalışmalar yapar. Bu nedenle sosyolojik bilginin iş dünyasına da önemli katkıları vardır.

Alkol kullanmak sosyal olarak kabul görülürken afyonu sigaraya sarıp içmenin neden suç teşkil ettiğini araştırmış (Fulcher and Scott, 2006: 6).

Sosyolojinin en temel görevi insan hakkındaki bilgilerin toplanması, analizi ve açıklamasıdır.

Sosyoloji dünyadaki, toplumdaki yerimizi anlamamıza yardımcı olan temel bir disiplindir.

C.Wright Mills sosyolojik hayal gücü (imgelem) / sosyolojik düşünce.

Sosyoloji insan davranışları üzerinde inceleme yapar. Olaylar arasındaki ilişkileri anlamaya, açıklamaya çalışır. (Schaefer, 2006: 5)

Bilimin iki temel ögesi bilgi ve yöntemdir.

Biyoloji, kimya, astronomi, jeoloji ve fizik doğa bilimleridir.

Sosyal bilimler insan ve toplumların farklı yönlerini ele alır (sosyoloji, antropoloji, ekonomi, tarih, psikoloji ve politik bilimler).

Sosyologların ilgi odağı: toplumun insanların davranış ve tutumları üzerine etkileri ve insanların toplumu nasıl ve ne şekilde biçimlendirdiğini incelerler,

İnsanların sosyal canlılar olmaları nedeniyle, sosyologlar bizlerin diğer canlılarla olan sosyal ilişkilerini bilimsel bir biçimde incelerler (Schaefer, 2010: 6).

Bilim, sistematik bir yöntemle olaylar arasındaki ilişkilerin incelenmesi ve bilgi toplanmasıdır.

Sosyolojinin belirleyici özelliği, insan eylemlerinin geniş çaplı oluşumların karşılıklı bağımlılık ilişkisi içinde meydana geldiğini kabul etmesidir (Bauman, 2004: 16).

İnsanların yaşamda kalma stratejileri mikro sosyolojinin ilgi alanıdır.

Mikro sosyoloji insan ilişkilerini inceler. (yüz yüze diyaloglar. İnsanlar nerede neler yapıyorlar)

Makro sosyoloji toplumu inceler.(fakirlik, işsizlik, evsizlik).

Sosyoloji Derneği, 18.01.1990 tarihinde Ankara’da 11 sosyoloğun öncülüğünde kurulmuştur. Bakanlar Kurulunun 10.02.1999 tarih ve 99/12405 sayılı kararı ile “Kamu yararına çalışan dernek” statüsü kazanmıştır.

Toplum insanları etkileyen ilişkiler bütünüdür, sosyolojinin temel kavramlarından biridir.

Durkheim toplumu yaşayan bir organizma olarak görür. Nasıl organizmayı oluşturan parçaların birbirleriyle kurmuş oldukları ilişkilerin bütünü ile organizma yaşayabiliyorsa toplum da onu oluşturan birey, grup ve kurumların toplamı değil, bunların birbirleriyle kurmuş oldukları ilişkilerin bir bütünüdür (Andersen and Taylor, 2006: 112).

Toplum karşılıklı olarak birbirine bağlı olan toplumsal ilişkiler bütünüdür.

Toplumu oluşturan parçalar: 1 ortak toprak parçasına sahip olmak(ülke, vatan vb) 2 belirli bir idare biçimini önemsemek ona uygun yaşamak. 3 Ortak bir kültüre ya da yaşam biçimine sahip olmak.

İnsan toplumu bir sosyal etkileşim sistemi olması nedeniyle, toplum üyeleri ortak bir kültürü, bölgesel farklılıklara rağmen paylaşırlar.

İnsanların bir toplum içinde var olmalarını sağlayan birbirleriyle her tür ve biçimde kurmuş oldukları ilişkilerin bütünü toplumdur.

Toplum ortak bir toprak parçasına sahip olan, burada yaşayan, ortak bir kültürü paylaşan ve aynı politik otoriteye uyan insanların aralarında kurmuş oldukları karşılıklı ilişkilerin bir bütünü olarak tanımlanabilir.

Toplumsal yapı toplumdaki organize olmuş toplumsal ilişkilerin bir bütünüdür.

Kültür toplumsallaşma sürecinde öğrendiğimiz ve paylaştığımız her şeydir.

Toplumsal sınıf insanların toplumsal ve ekonomik pozisyonlarına göre ister bu pozisyonun bilincinde olsun ister olmasın bölünmeleridir.

Statü 1 edinilmiş. 2 kazanılmış.

Orta Çağ'da ve geleneksel toplumlarda edinilmiş statüler önemliken günümüzde kazanılmış statüler önem kazanmaktadır.

Statü bireyin toplum içinde yer aldığı sosyal konumu ifade eder.

Rol grup veya toplum içindeki insanların sınırları belirlenmiş olarak oynadıkları bir oyundur.

Roller toplumsal yapının en önemli parçalarından biridir. Bireylerin çeşitli rol davranışları sergilemesi, bu rollerin bir araya gelip kaynaşmasıyla toplum oluşur.

Normlar yazılı olmayan ve toplumun davranışlarına hükmeden anlayıştır.(ahlak çerçevesi/yazılı olmayan ahlak kuralları gibi).

Belirli norm, değer ve beklentileri olan bireylerin düzenli etkileşimleri ile ortaya çıkan ve belirli sayıda üyeden oluşan birleşmelere grup diyoruz.

Kurumlar düzen oluşumuna yardımcı olur. Toplumda yaşayan insanların nasıl davranmaları gerektiği konusunda kurallar oluştururlar.

Genelde aile, eğitim, ekonomi, politik, din, medya, askeri örgütler, bilim ve sağlık gibi kurumlar en çok bilinen kurumlar olarak toplumda yer alırlar.

Toplumsal kurumlar, toplum içinde yaşayan insanların gereksinimlerini karşılayan organize olmuş kalıp ve davranışlar bütünüdür (Schaefer, 2010: 103).

Lenski'ye göre toplumlar devamlı bir değişim sürecini yaşarlar ve bu değişim sosyo-kültürel evrim olarak nitelendirilir.

Rol çatışması birden fazla rolü aynı anda üstlenmeye çalışırken ortaya çıkan sorunlar.

Formal gruplar üstlerle olan (amir memur) gibi gruplar. Bir işe girince formal grup iş arkadaşlıkları edinince informal grup olur.

Yöntem "nasıl" sorusuna cevap verir ve bir amaca göre hazırlanmış araştırma planıdır.

Hipotezler sorunu açıklayabilmek, ilişkileri gösterebilmek ve teoriden ne tür çıkarımlar yapılabileceğini veya araştırmadan ne beklediğimizi ortaya koyan önermelerdir.

Bağımsız değişken bir diğerini etkileyerek esas neden olan veya etkileyen değişken demektir.

Bir araştırmanın bilgi toplama yöntemine araştırma metodolojisi adı verilir ve araştırmalarda nicel ve nitel veriler kullanılır.

Örnekleme, bir bütünün, içinden seçilmiş parçalarıyla temsil edilmesidir.

Güvenirlilik, bir ölçme aracının ayrı ayrı ölçümlerde kararlı ve benzer sonuçlar elde etme yeteneğidir. Geçerlilik ise, ölçme aracının konusuna uygun olmasıdır.

Araştırma, sosyologların ilgilenmiş oldukları birtakım sorulara yanıtlar bulmak amacıyla kullandıkları bir alettir.

Araştırma deseni araştırma sorularını cevaplamak ya da hipotezleri sınamak üzere araştırmacı tarafından geliştirilen bir plan veya stratejidir.

Denetimsiz gözlemin katılımlı ve katılımsız olmak üzere iki biçimi vardır.

Kapalı uçlu sorular cevaplayıcıya çeşitli cevap seçenekleri sunarken, açık uçlu sorular sadece soru cümlesinden oluşur ve cevaplayıcıya daha fazla özgürlük tanır.

Deney yönteminde bağımsız değişkene tabi tutulan grup deney grubudur, şartların aynen korunduğu grup ise kontrol grubudur.

Nitel araştırma teknikleri arasında derinlemesine görüşme, yaşam öyküsü, doküman incelemesi ve vaka incelemesi sayılır.

Dört farklı biçimi olan endüstri öncesi toplumlar yaşamı veya geçimleri toprağa bağlı olan toplumlardır.

Bilimsel araştırma teknikleri 1 nitel 2 nicel

Kitaptaki kutucuklar

Sosyolojinin gelişiminde Endüstri Devrimi, Amerikan ve Fransız devrimleri, emperyalizm ve doğa bilimlerindeki gelişmeler önemli rol oynamıştır.

İbni Haldun, bedevi ve hadari olmak üzere iki ümran tanımlar. Ümran'ın doğallık, organiklik ve işlevsellik olmak üzere üç özelliği vardır.

İbni Haldun'a göre asabiye kavramı herkesin soyuna bağlı olması ve onlarla dayanışma içinde olması anlamına gelir. İbni Haldun hakkındaki bilgilere Batı'nın Gumpłowicz ve Oppenheimer aracılığıyla ulaştığı belirtilmelidir. Comte, sosyolojinin babası olarak anılsa da, düşünce anlamında sosyoloji fikrine ilk ve en büyük ilham kaynağı kişi St. Simon'dur.

Comte, sosyolojinin isim babasıdır ve pozitivizmin de kurucusudur.

Comte, teolojik, metafizik ve pozitif olmak üzere üç aşamadan oluşan Üç Hâl Yasası'nı ileri sürmüştür.

Comte, ayrıca altı ciltlik Pozitif Felsefe Dersleri'nin 47. alt-bölümüne geldikten sonra "sosyal fizik" adını sosyolojiye çevirerek sosyolojinin isim babası olmuştur. Bu da başlı başına önemli bir katkı olarak değerlendirilmelidir.

Marx'ın felsefesi diyaletik materyalizm, sosyolojisi ise tarihsel maddecilik olarak anılır.

Marx'a göre, insanlık sosyal tarihi, kaynaklara sahip olanlarla olmayanların birbirlerine karşı sınıf mücadelesinin tarihidir. Marx'a göre, refahın üretildiği ve dağıtıldığı düzenleme alt yapıyı, diğer sosyal ve kültürel düzenlemeler ise üst yapıyı oluşturur. Marx, alt yapının üst yapıyı belirlediğini savunur.

K. Marx'a göre, sorunlar ancak özel mülkiyetin yerini ortak mülkiyet aldığı anda, diğer ifade ile kapitalizmin yerini sosyalizm aldığı anda çözümlenebilir.

Durkheim, "İntihar" isimli eserinde intiharın bireysel bir olay olmadığını, aksine toplumsal bir olay olduğunu intihar istatistiklerini kullanarak göstermeye çalışmıştır.

Durkheim pozitivist olmaktan çok işlevselci bir sosyolog olarak tanınır. Onun antropoloji üzerinde de etkilerinden söz edilebilir. İlkel toplumlarda din ve büyü'nün işlevini açıklayan çalışmaları bu bağlamda değerlendirilebilir.

Weber, yasal, geleneksel ve karizmatik olmak üzere üç otorite tipi tanımlarken, yasal ve geleneksel bürokrasi ayrımını yapmıştır.

Weber, üç eylem tipi sınıflar: amaca ve değere yönelik ussal eylem, duygusal eylem.

M. Weber, anlama kadar açıklama üzerinde durması, insan eylemlerini sınıflaması ve en önemlisi de bürokrasi konusunda bir kuram geliştirmiş olması yüzünden bugün de önemini korumaktadır.

Sosyolojideki temel kuramsal yaklaşımlar sembolik etkileşimcilik, işlevselcilik, çatışmacılık, feminist ve post-modernist yaklaşımlardır.

Psikolojik gelenek çerçevesinde gelişen bir sosyoloji ekolü olarak da adlandırılan bu kuramsal yaklaşımın tarihsel analizi onun epistemolojik olarak Amerika'da yaygın kabul gören pragmatizm içinde geliştiğini göstermektedir.

Sembolik Etkileşimci yaklaşımın birey üzerinde odaklaşmasının aksine işlevselcilikteki vurgu daha çok yapı ve onun işlevi-şi üzerindedir. Yapıyı oluşturan elemanlar olarak normlar, adetler, gelenekler ve kurumlar analiz edilir.

Çatışmacı sosyologların en başında K. Marx gelir. O'na göre insanlık tarihi aynı zamanda sınıf çatışması tarihidir. Ancak günümüzde Marksist olmayan çatışma kuramcıları da bulunmaktadır.

Feminist araştırmalar toplumsal cinsiyet eşitsizliği, toplumsal cinsiyet politikaları, kadın hakları ve kadın sorunları gibi konularda odaklanmaktadır. Özellikle son yıllarda ülkemizde kadına yönelik şiddet başlıca toplumsal sorunlar arasındadır.

Feminist olarak adlandırılan pek çok kuram olduğu veya birbirinden farklı çok sayıda feminizm bulunduğu belirtilmelidir.

Feminist Yaklaşımlar olarak Marksist, radikal, liberal ve sosyalist feminizm sayılabilir.

Ataerkillik, kadın rollerini doğal ve karma olarak görerek aile aracılığıyla kültürel olarak aktarılmasına yardımcı olmak demektir.

Post-modernizm kıta Avrupası ve özellikle de Fransa ve Almanya'da ortaya çıkmıştır. Bu görüşe fikir babalığı edenler Alman filozofları Nietzsche ve Heidegger'dir. Nihilizm ve Anarşizmden beslenir. Aslında post-modernizmin en sert eleştirisi de yine Almanya'dan gelmiştir. Jürgen Habermas akla ve bilime tekrar dönmeyi şiddetle savunmuştur.

Videodan alınan özetler

Sosyolojinin ortaya çıkıp gelişmesinde rol oynayan faktörler. **1** Endüstri devrimi. **2** amerikan ve Fransız devrimleri(yeni fikir akımları ortaya çıkar) **3** emperyalizm (güçlü devletin zayıf bir devleti siyasal ve ekonomik olarak egemenliği altına alması) **4** doğa bilimlerindeki gelişmeler.

Sosyolojinin gelişimine büyük katkı sağlayan öncü isimler: İbni Haldun, Saint simon, Auguste Comte, Karl Marx.

Sosyolojinin kurucuları : Emile Durkheim, Max Weber.

Batılı tarihçiler Yunan ve Romalı düşünürlerin insan davranışıyla ilgili karmaşık sistemler geliştirdiklerini düşünürler.

İbni Haldun'a göre toplumlar da doğar gelişir ve ölürler.

İbni Haldun'un en önemli eseri "Mukaddime" çok kapsamlı bir sosyal bilimler ansiklopedisine benzetilir.

İbni Haldun kır ve kentler arasındaki farklılaşma üzerinde durur.

Saint Simon sanayileşme kavramını ortaya atmış. Sosyal gelişme ve farklılaşma konularında yazılar yazar.

Saint simon emekçiler ve onları sömürenler hakkında düşünce ifade eder.

Auguste Comte Fransız devrimine tepki olarak düşünce geliştirmiş. Sosyolojiye bu adı vermiştir.(Fransız sosyolog).

Düşünceleri iki bölüm halinde incelenir: **1** Sosyal dinamik (sosyal değişme) **2** Sosyal statik (düzenli sosyal ilişkiler ve toplumsal yapı)

Karl Marx sosyolojisi tarihsel maddeciliktir. Ona göre her iki sınıf amaçları ve çıkarları açısından zıttır. Burjuvazinin güç farklılıkları sonucu kapitalist toplumun ücretli köleleri olan işçilerin yoksullukları artar.

Emile Durkheim Avrupa'da ilk sosyoloji bölümünü Bordo Üniversitesi'nde 1895 yılında kurmuştur.

Emile Durkheim en önemli eseri "sosyolojik yöntemin kuralları".

Emile Durkheim Her toplumsal olay diğer bir sosyal olayla açıklanır.

Max Weber Bürokrasi ve otorite arasında bağlantı kurmuş. Üç tip otorite tanımlamış. **1** Yasal (kaynağı yasalar) **2** geleneksel (kaynağı toplumdaki gelenek-görenekler) **3** karizmatik

Üç tip otoriteye karşı 2 tip bürokrasi tanımlar. **1** Yasal Bürokrasi **2** Geleneksel Bürokrasi

Üç tür Eylem tanımlar **1** Amaca yönelik ussal eylem **2** Değere yönelik Ussal eylem **3** Duygusal eylem

Sosyolojide kuramsal yaklaşımlar **1** Metodolojik yaklaşımlar (–pozitivist –anti pozitivist –eleştirel) **2** Kuramsal yaklaşımlar (–sembolik etkileşimcilik –işlevselcilik –çatışmacılık [–feminist ve post modernist sosyolojiye eleştirel bakar]) .

Yukarıda önemli olan sosyolojide çok sayıda çeşitli araştırma tekniğinin(kuramsal ve metodolojik yaklaşımın) kullanıldığının bilinmesidir.

Sembolik etkileşimcilik Birey üstünde odaklanır önemli kişiler: George Herbert Mead, Herbert Blumer, Charles Horton Cooley, William Isaac Thomas.

İşlevselcilik [toplumu açıklamak için biyolojik benzetmeler yapar (organizmacı) (insana benzetme gibi alt satırdaki gibi)]

Önemli kişiler: Emile Durkheim, Talcott Parsons, Robert King Merton.

Sosyolojinin kurucularından Durkheim'e göre toplumu oluşturan parçalar işlevlerini gördüklerinde toplum normal konumdadır.

Sistemin dengede kalmasına olumlu katkısı olmayan işlevlere işlevsel olmayan sonuçlar denir.

Çatışmacı yaklaşımın öncü ismi Karl Marx. Ralf Dahrendorf, Lewis Coser, Gerhard Lenski.

Feminizm klasik anadamar sosyolojinin erkek egemenliğine sahip olduğunu iddia eder.

Post modernizm Modernizmin sonu demektir. Ortaya çıkaran Nietzsche'dir.

Us: olaylar arasında zorunlu bağlantı kurma.

Bürokrasi: devletle ilgili işlerin yürütülmesinde yönetimin aşırı ölçüde etkili olması.

3

Sosyologlar Kültürü bir toplumun yaşam biçimi olarak görür.

Kültürün öğeleri 1 maddi (teknoloji, üretim, beceri) 2 manevi (ahlak kuralları, gelenek-görenek)

Kültür paylaşılabılır. Kalıtsal değildir doğuştan bilinmez sonradan öğrenilir.

İnsanlar kültürü olduğu gibi kabul eder nadiren sorgular.

Dil aracılığıyla aktarılır. Semboliktir.

Kültür insanların toplumsal mirasıdır.

Dil kültürün temelini oluşturur.

Norm Kültürün belirlediği yerleşik davranış kurallarıdır. (bir konferansta herkesin susup dinlemesini bekleriz)

Sosyologlar **Normları ikiye ayırır. 1 Formal Normlar** yazılı kurallardır Doğruyu yanlış ayırır.(Kanun ya da yasa karşı gelindiği takdirde şiddetle cezalandırılırlar) **2 İnfomal norm** yazılı değildir.(uygun bir giyim tarzı, yemek yemeyi bilmeyen insanla bir daha yemek yememek)

Etik: Etik doğru davranışlarda bulunmak, doğru bir insan olmak.

Adetler gevşek, örfler daha katıdır.

Örfler ahlaki davranışları kontrol eder.

Değerler toplumun iyiyi, kötüyü, uygun olanı olmayanı belirlediği düşüncelerdir.

Sosyolog robin Williams amerikada yaygın olan değerleri araştırmıştır.(başarı, yeterlilik,zenginlik,vatanseverlik,eşitlik,bilimin üstünlüğü,dine bağlılık)

Kültürü oluşturan parçalar Dil, Norm, Değerler

Bize aşina olmayan bir kültürel çevreye girdiğimizde kendimizi yolunu şaşırmış, belirsizlik ve korku içinde hissederiz. Bu durumdaki bir birey kültür şoku yaşıyor demektir.

Kültürün bütün parçalarının herhangi bir biçimde birbirlerine bağlanmasına kültürel birleşme denir.

Alt kültür büyük ölçüde baskın kültürü yaşarlar ama kendilerine özgü nitelikleri vardır.

Baskın kültür çoğunluğun paylaştığı kültürdür. Baskın kültür, toplum içindeki en güçlü grupların sahip olduğu kültürdür.

Karşıt kültür içinde bulunduğu toplumun kültürünü reddeden gereklerine karşı çıkanlar.(özellikle gençler).

Yüksek kültür özel zevkleri olan (edebiyat, dans, resim, müzik) kişilerdir. Kültürlü insan olarak tanımlanırlar.

Popüler kültür günlük yaşantımızı anlamlandıran yaşam biçimi ve zevklerdir. (Spor, müzik, hobilerimiz, tv, pc, kitap, dergi)

Kültür boşluğu kavramı Amerikalı William Ogburn tarafından ortaya atılmış.

Etnosentrizm Kişinin kendi kültürünü temel alarak başka kültürleri kendi kültürü açısından değerlendirmesi. (Boğa güreşini vahşi olarak gören bir görüş Etnosentrik bir görüştür)

Relativizm Her kültür kendi içinde anlamlıdır. Yargılanacaksa içinde yaşanılan ortama göre yargılanmalıdır görüşü.

Kültürel değişimi etkileyen üç önemli kaynak: 1 Toplumsal Koşullar(değişmenin asıl nedeni toplumsal koşullardır) 2 Keşif ve İcatlar(yaşamımızı kolaylaştırır. Pc, internet bizi bilmediğimiz şeylerden haberdar eder.yeni gezegenlerin keşfi de keşiflere örnek) 3 Yayılma(Ortaya çıkan yeniliklerin çok kısa bir sürede toplumdan topluma geçerek yayılması).

4

Aile her toplumda değişiklik gösterebilir.

Aile her toplumda her kültürde var olan bireylerin doğup büyüdüğü toplumsallaştığı birimdir.

Bireylerin kişiliklerini ve kültürünü ailesi belirler ve bu da toplumun ne yönde değişeceğini belirler.

Aile: 1 Küçük ve ya çekirdek aile(Anne baba ve evlenmemiş çocuklardan oluşur) 2 Büyük ve ya geniş aile(ikiden fazla neslin bir arada bulunduğu aile)

Çiftlik hayatı geniş ailelerin bir arada yaşamasını gerekli kılmıştır.

Kırsalda çok geniş aile olarak yaşayanların iş imkanı için şehre göç edip hanede yaşayan kişi sayısının azalmasına "İzole olmuş çekirdek aile" demiş.(Talcott Parsons)

Çatışmacı kuram Ailede erkeğin kadın üzerinde egemen olduğunu, kadınlar işte çalışsa bile ev işlerini de yapmaları gerektiğini bir eşitsizliğin olduğunu savunur.

Sembolik etkileşim kuramı aile içindeki ilişkilerin değiştiğini ve yeniden tanımlanması gerektiğini savunur.

Evlilik biçimlerine dair 1. ayırım eş sayısıdır: 1 monogami (tek bir kişiyle evlilik) **2 Poligami**(birden fazla eşin olması) **3 Poligini** (erkeğin birden fazla karısının olması) **4 Poliandri**(Kadının birden fazla kocası olması)

2.ayırım Grup ilişkilerine göre ayırım. Bazı gruplar kendileri dışından biriyle evlenilmesine izin verir bazıları da vermezler.**1 Egzogami**(grup dışından evlenme) **2 endogami** (grup içinden evlenme)

Çiftlerin yerleşim yerine göre yapılan ayırım. 1 Patrilokalite (baba tarafı yanına yerleşme) **2 Matrilokalite** (Anne tarafı yanına yerleşme) **3 Neolokalite**(çiftlerin kendi başlarına yaşaması)

Karı koca arasındaki otorite ilişkisine göre yapılan ayırım. 1 Patriyarki (erkek üstün) **2 Matriyarki** (kadının üstün olduğu aile biçimi)

Soy ve şecere ilişkisine (aile reisi ölünce mirasın nasıl paylaşılacağını planlamak için yapılır)göre: **1 Bilateral sistem**(her iki tarafın mirastan eşit yararlanması) **2 Patrilineyal sistem**(baba soyunun üstünlüğü) **3 Matrilineyal sistem** (anne soyunun mirasta üstünlüğü).

Osmanlı döneminde aile yapısı geniş aile ve ataerkil iken günümüzde kadın ve erkeğin eşit olduğu çekirdek aileler vardır.

Türk toplumunda aile yapısı 3'e ayrılır: 1 Kırsal aile(aynı çatı altında yaşar herkes kazandığı parayı ortaya getirir birbirlerini desteklerler) **2 Gecekondu ailesi**(Sanayileşme ve köyden şehre göç ile ortaya çıkmıştır. Hem kırsal hem kentsel ailenin özellikleri görülür) **3 Kent ailesi**(Çekirdek ailedir Evlenme yaşı ve eğitim seviyesi yüksektir)

Grup: Birden fazla kişiden oluşan, birbirleriyle düzenli ilişkide bulunan, belirli amaçları paylaşan insanlardır.

Yığın: birbirleriyle ilişki kurmayan kendini o gruba bağlı hissetmeyen, sadece bir amaç için geçici bir nedenle bir araya gelmiş insanlara denir.(banka kuyruğunda bekleyenler, asansördeki insanlar vb)

Amerikalı Robert King Merton'a göre bir topluluğu kendileri ya da başkaları grup olarak nitelendirmediği sürece bu topluluğa grup diyemeyiz.

Her grubun kendi içinde sınırları, normları, değerleri, üyelerin belirli rol ve statüleri vardır.

Grup türleri: 1 birincil gruplar(Yüz yüze ilişkinin, yardımlaşma ve sevgi bağlarının yüksek olduğu gruplardır. Aile, asker arkadaşlığı, oyun grupları) **2 ikincil gruplar**(daha büyük nispeten geçici,benzerlik göstermeyen resmi gruplardır. Sadece belirli iş, görevler için ilişki kurarlar) **3 İç/Dış gruplar** (İçinde bulunup sevdiğin gruplar bağlılık hissettiğin gruplar iç, haricinde kalan ve sevmediğin diğer gruplar ise dış gruptur. İç grup üyeleri kendilerini dış gruplara göre daha üstün görürler) **4 Referans grubu**(örnek alınan özenilen bir grup) **5 Elektronik etkileşim grupları**(her konuda birbirleriyle bilgi alışverişinde bulunan,gerçek kimliklerini bile bilmeden birbirleriyle mesajlaşırlar. Evliliğe kadar gidebileni vardır. Özellikle asosyallere yeni bir imkan sağlar)

"var olan yönetimleri sağlıklı bir biçimde yargılamak isteyen kişi, her iki yaklaşımı birleştirmek zorundadır; yani olanı iyi yargılayabilmek için olması gerekeni bilmelidir."* rousseau